

Régi-új felsőoktatási intézmény

Óbudai Egyetem

Dr. Kokasné dr. Palicska Livia (PhD)

„A 130 éves iparoktatási és 40 éves felsőoktatási múlttal rendelkező Budapesti Műszaki Főiskola az elmúlt évek során dinamikus fejlesztési programot hajtott végre, amelynek eredményeként – az intézményfejlesztési programmal összhangban – teljesítette a felsőoktatási törvényben az egyetemekkel szemben megfogalmazott elvárásokat. ... A Budapesti Műszaki Főiskolát a Magyar Országgyűlés 2010. január 1-jével egyetemmé nyilvánította.”

Ennek előzménye, hogy „az országgyűlés 2009. november 23-án elfogadta a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló T/10877 sz. törvényjavaslatot, amelyet a Magyar Köztársaság elnöke 2009. december 11-én kézjeggyel ellátott, és amely megjelent a Magyar Közlöny 2009. 181. számában.

A Budapesti Műszaki Főiskola, 2010-től az első fővárosi egyetemenként – a Zsigmond király által 1395-ben alapított, majd 1410-ben újjáalapított egyetem hagyományait követve – **Óbudai Egyetem** néven működik tovább. Az Óbudai Egyetem a Budapesti Műszaki Főiskola, illetve a jogelődök, a Bánki Donát Műszaki Főiskola, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola és a Könnyűipari Főiskola általános és teljes körű jogutódja.”¹

Az Óbudai Egyetem céljai²

Az egyetem küldetése a gazdaság szolgálata a tudás és az ismeretek fejlesztésével, magas szintű átadásával, valamint innovációval.

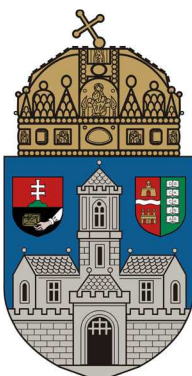
Az Óbudai Egyetem törekszik arra, hogy a globális felsőoktatási piac aktív és elismert szereplőjeként minőségi és versenyképes szolgáltatást nyújtó intézmény legyen, amely emberközpontú, egész életen át történő kötődést és tanulást biztosít, hazai és nemzetközi versenyképességét a legkorszerűbb eszközök és módszerek alkalmazására építi, harmonikusan együttműködve

társadalmi és gazdasági környezetével.

Az egyetem célja, hogy képzése magas szintű, a gazdasági és társadalmi élet változásaihoz igazodó, korszerű, a minőség folyamatos javítását alapkövetelménynek tekintve a felsőoktatási piacon jól értékesíthető, gyakorlatorientált legyen, és az ismeretek végzés után azonnal hasznosíthatóvá váljanak, a piac többi szereplőjével összevetve pedig mást, többet, jobbat kínáljon.

Az egyetem az európai felsőoktatási tér-séghez csatlakozva tevékenyen és elkötelezetten részt vállal a tudásalapú társadalom és gazdaság létrehozásában. Az egyetem törekszik arra, hogy a munkaerőpiac igényeit kielégítő képzési programokat biztosítson, a munkaadók számára korszerű tudással, nemzetközi kitekintéssel, idegen nyelvi és informatikai ismeretekkel rendelkező, kvalifikált szakembereket képezzen. Az intézmény az élethosszig tartó tanulás keretében a munkaadók igényeihez rugalmasan illeszkedő, változatos időtartamú továbbképzési programok széles kínálatát biztosítja.

A hallgató az egyetem legnagyobb értéke, a kibocsátott mérnökök, informatikusok, közgazdászok és mérnöktechnikusok szakmai felkészültsége, emberi tulajdonságai adják egyetemünk védjegyét. Ezért az Óbudai Egyetem küldetésének tekinti az ösztönző tanulási környezet megteremtését hallgatói számára, képességeik fejlesztését, egyéniségük sokoldalú kibontakoztatását, olyan személyi tulajdonságok fejlesztését, amelyek a diplomát szerzett hallgatókat alkalmassá teszik vezető értelmiségi szerepkör elhivatott betöltésére. További cél a kellő önismerettel, önkifejező és kapcsolatteremtő készséggel rendelkező, harmonikus, szilárd jellemű személyiségek formálása, a kritikus, nyitott gondolkodás, a kezdeményezőkézség, a toleráns, empátikus magatartás, a hivatástudat és a nemzeti hovatartozás tudatának erősítése. Ez a folyamat a hallgatók és oktatók közvetlen emberi kapcsolataira, a bizalomra és az

együttműködési készségekre épül. Ebben a légkörben a hallgatók természetes módon sajátítják el a polgári értékeket és normákat, és építik be azokat saját értékrendjükbe.

¹ Dr. Prof. Rudas Imre beköszöntője az intézmény honlapján

² Az Óbudai egyetem minőségpolitikája

Az oktatás tartalmának kialakításában az egyetem egyensúlyra törekszik az időtálló alapismeretek, a korszerű szakmai és a gyakorlati életre közvetlen felkészülést segítő ismeretek és ezek alkalmazása között. Az intézmény törekszik arra, hogy a képzési profiljába tartozó szakterületeket mindenkor a csúcstechnológiák segítségével művelje. Ennek érdekében oktatási potenciálját műszaki-gazdasági környezetével állandó kölcsönhatásban, az európai trendeket, igényeket figyelembe véve folyamatosan korszerűsíti.

A diploma-szintek kínálatában az egyetem **meghatározó profiljának tekinti a BSc alapidiplomát**, a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező szakokon pedig bekapcsolódik az MSc és a doktori képzésbe. Emellett az intézmény részt vesz a felsőfokú szakképzésben, a szakirányú továbbképzésben, a felnőttoktatásban és a mérnök-tanár-képzésben.

Az egyetem a magyar társadalom, szűkebben a felsőoktatás integráns része, eredményes működése így elválaszthatatlan az egyetem érdekében kamatoztatott kapcsolatrendszerétől. Ennek alakításában döntő szempontnak tekinti, hogy az ország gazdasági és kulturális középpontjában helyezkedik el. Ennek megfelelően elsősorban a fővárosban lévő többi felsőoktatási intézménnyel és a gazdasági élet helyi szereplőivel működik együtt, törekszik ennek az ösztönző környezetnek az előnyeit kihasználni, és felkészíteni a hallgatókat a szerteágazó munkaerő-piac speciális igényeire is.

Az Óbudai Egyetem képzési kínálata és szervezeti felépítése

Az Óbudai Egyetem **öt karán**, a *Bánki Donát Gépészmérnöki*, a *Kandó Kálmán Villamosmérnöki*, a *Keleti Károly Gazdasági*, a *Neumann János Informatikai*, a *Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karán*, a *Tanárképző és Mérnökpedagógiai Központban*, valamint a *Regionális Oktatási és Innovációs Központban* (Székesfehérvár) összesen közel **tizenkétezer hallgató** folytat tanulmányokat.

Az Óbudai Egyetem aktív szerepet vállal a felsőfokú szakképzésben, a szakirányú továbbképzésben, a felnőttoktatásban is. Kezdeményezte olyan szakterületi és regionális tudásközpont létrehozását, amely kiemelkedő kutatás-fejlesztési, és innovációs tevékenységet folytat, intenzíven együttműködik az iparral, ösztönzőleg hat a közép-magyarországi régió technológiai és gazdasági fejlődésére és a versenyképességre.

Az intézmény tanulmányaikat követően is segíteni kívánja a végzeteket: támogatja az induló technológiai- és tudásintenzív mikrovállalkozások, valamint az Óbudai Egyetem és a kutatóintézetek kutatási eredményeire, a legkiválóbb pályakezdő hallgatókra alapozott (ún. *spin-off*) vállalkozások létrejöttét, erősítve a kutatási és üzleti szféra közötti tudástranszfert, segítve a létrehozott termékek és szolgáltatások kereskedelmét.

Az intézmény Budapesten és Székesfehérváron több mint ötvenötezer négyzetméter alapterületen – köztük új, jól felszerelt épületekben – folytat oktatási és kutatási tevékenységet. Az Európai Felsőoktatási Térséghez csatlakozva tevékenyen és elkötelezetten részt vállal a tudásalapú társadalom és gazdaság létrehozásában a munkaerőpiac igényeit kielégítő képzési programokkal, a munkaadók számára korszerű tudással, nemzetközi kitekintéssel, idegen nyelvi és informatikai

ismeretekkel rendelkező kvalifikált szakemberek képzésével.

Az Óbudai Egyetem az élethosszig tartó tanulás keretében az alkalmazók igényeihez rugalmasan illeszkedő, változatos időtartamú továbbképzési programok széles kínálatát biztosítja. Az intézményben **3 szintű (alap-, mester és doktori) képzés, és felsőfokú szakképzés** folyik. Az egyetem öt kara valamint két központja 12 alapképzési és 6 mesterképzési programot kínál, és megindult a doktori képzés az intézmény Alkalmazott Informatikai Doktori Iskolájában.

Alapképzés (BSc/BA) (nappali tagozat)

- had- és biztonságtechnikai mérnöki szak
- gépészmérnöki szak (német nyelven is)
- mechatronikai mérnöki szak (angol nyelven is)
- műszaki szakoktató szak
- villamosmérnök szak
- gazdálkodási és menedzsment szak
- műszaki menedzser szak
- kereskedelem és marketing szak
- mérnök informatikus szak
- könnyűipari mérnöki szak
- ipari termék- és formatervező mérnök szak
- környezetmérnöki szak

Mesterképzés (MSc/MA)

- Biztonságtechnikai mérnöki szak
- Mechatronikai mérnöki szak
- Vállalkozásfejlesztés szak
- Mérnök informatikus szak
- Könnyűipari mérnöki szak
- Tanár-mérnök-tanár szak
 - gazdálkodási mérnök
 - gépészmérnöki,
 - had- és biztonságtechnika,
 - villamosmérnöki,
 - mérnök informatikus,
 - könnyűipari mérnök szakirány

Doktori képzés (PhD)

- Informatika tudományok

Felsőfokú szakképzés

- gépipari mérnökasszisztens
- médiatechnológus asszisztens
- villamos mérnökasszisztens
- képzési szakasszisztens
- számviteli szakügyintéző
- pénzügyi szakügyintéző
- informatikai statisztikus és gazdasági tervező
- műszaki informatikai mérnökasszisztens
- könnyűipari mérnökasszisztens
- gazdálkodási menedzserasszisztens
- képzési szakasszisztens
- logisztikai műszaki menedzserasszisztens

Idegen nyelvű oktatás

Az európai felsőoktatási térséghez történő csatlakozás és az ehhez kapcsolódó nemzetközi mobilitási elvárások teljesítése érdekében az Óbudai Egyetem két szakot (gépészmérnöki, mechatronikai mérnök) **idegen**

nyelven is indít, valamint minden karán meghirdet **idegen nyelvű kurzusokat** is. Az intézmény valamennyi alapszakon bevezette a kritérium tárgy fogalmát, melynek értelmében a hallgatónak kötelező felvenni egy szakmai tárgyat angol, vagy német nyelven. Ezzel mind a hallgatók, mind az oktatók számára ösztönző környezetet teremtett az idegen nyelv szakmai alkalmazásához. Egyre nagyobb számban vesznek részt hallgatóik különböző nemzetközi csereprogramokban (pl. ERASMUS). Az idegen nyelvű kurzusok számának növekedésével, és az intézményben szervezett nemzetközi nyári egyetemek sikere révén jelentősen emelkedett a külföldi hallgatók és vendégprofesszorok aránya is.

Az intézmény a nemzetközi kapcsolatok területén kifejtett munkájáért az elmúlt években átvehette az **Európai Minőségi Díjat, a Nemzetközi Együttműködési Kultúráért Nívódíjat**, és két koordinátora (*Dudás Ferencné* és *dr. Kokasné dr. Palicska Lívia*) is bekerült az ország **legjobb 10 Erasmus koordinátora** közé.

Az intézmény az ISO 9001:2008 szabványnak megfelelő menedzsment rendszert épített ki és működtet. Kiemelkedő sikerként kiemelhető el, hogy a Felsőoktatási Minőség Díj pályázaton az elmúlt időszakban bronz, majd ezüst fokozatú oklevelet szerzett, 2009-ben pedig Felsőoktatási Minőségi Díjat nyert.

Textil- és ruhaipari szakemberek képzése az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karán

A Könnyűipari Műszaki Főiskolán, mint jogelőd intézményben, 1972-ben indult el a mérnökképzés a textil-, a ruházati és a bőripar számára, azzal a céllal, hogy naprakész és sokoldalú szakmai tudásukat az ipari területeken alkalmazzák. Mindegyik területet a szakmai elkötelezettség, az iparral való kiváló kapcsolat jellemezte. Az oktatás jól felszerelt szakmai laboratóriumokkal és tanműhelyekkel indult, a rendszeres üzemlátogatások, termelési gyakorlatok közvetlen kapcsolatot biztosítottak az ipar vállalataival.

2000-től a szakirányú képzést a Bőrtechnológiai, a Textiltechnológiai és a Ruhaipari tanszékek összevonásával létrejött Bőr-, Textil- és Ruhatechnológiai Intézet irányította, amelyhez 2004-ben a Minőségirányítási Szakcsoport is csatlakozott. Az intézet később a jól csengő Divat, Termék és Technológia Intézet nevet vette fel, és szakterületein magas szintű oktató- és kutatómunkát folytatott.

Napjainkban a gazdaság világméretű átrendeződésén megy át, a hazai ipar szerkezete is teljesen átalakult, új munkaerő-piaci igények jelentek meg. A változó körülményekhez az oktatásnak is alkalmazkodnia kell.

Az elmúlt években a magyar felsőoktatásban jelentős mértékű reformokat vezettek be, beindult a bolognai rendszerű háromszintű (alap-, mester- és doktori) képzés. A változások eredményeként számos probléma vetődik fel (egyes területeken az oktatás színvonalának csökkenése, az alulfinanszírozottság, a pedagógus pályára leértékelődése stb.), de megfigyelhető a tudásalapú társadalom megvalósítás szempontjából káros hangúlyeltolódás is (pl. a mérnökképzés iránti érdeklődő diákok számának relatív csökkenése, a divatszakkák előretörése, a szakképzésbe bekapcsolódó diákok számának csökkenése, hiányszakkák stb.)

A Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki kar *dr. Patkó István* dékán vezetésével – igazodva a hazai könnyűiparban bekövetkezett változásokhoz – átdolgozta és kiegészítette képzési kínálatát. (Erről bővebben lapunk 2009/6. számában, *Némethné dr. Erdődi Katalin* tollából megjelent cikkben olvashatunk.)

A könnyűipari mérnök alap- és mesterszak akkreditációját követően a kar bevezette a környezetmérnök alapszakot, és 2008 szeptemberében elindult az Ipari Termék- és formatervező mérnök alapszak (ITF) is. **Textil- és ruhaipari ismereteket a karon több képzési szinten is oktatnak:** ilyen a kétéves könnyűipari mérnökasszisztens, és a 7 féléves könnyűipari mérnök szak alap- és 4 féléves mesterszintű képzésében, valamint az Ipari termék és formatervező mérnök alapszakon.

A *Könnyűipari mérnökasszisztens* szakon csomagolástechnológus, nyomdaipari, ruhaipari szakirányokon folyik képzés.

A *Könnyűipari mérnöki alapszakon* végzett mérnökök képesek terméktervezésre, gyártási folyamatok előkészítésére, irányítására. Tudásukat kereskedelmi vagy oktatási területen is hasznosíthatják. Választható **szakirányok: divattermék technológia, termékkonstrukció**, ipari rendszerfejlesztő, nyomda és média, csomagoló és papírgyártó.

A kar *Ipari termék- és formatervező mérnöki alapszakán* végzett hallgatók képesek átfogó szinten termékeket tervezni, figyelembe véve az esztétikai, ergonómiai, használati, piaci, időtállósági, üzembiztonsági és kivitelezhetőségi szempontokat, valamint az ipari tervezés és termékfejlesztés területén a történelmi, kulturális, társadalmi-gazdasági és ipari, illetve a természeti környezet aspektusait. A tervezett tárgyakat képesek megvalósítani, dokumentálni, a tervezett tárggyal kapcsolatos döntéseket indokolni, tesztelni, illetve műszaki és alkalmazott tudományos kutatási eredményekkel és módszerekkel alátámasztani. Választható szakirányok: ipari terméktervezés, termékmenedzsment.

Szervezeti változások a Rejtő karon

A kar oktatási struktúrájában bekövetkező változások a szervezeti felépítésre is kihatottak. Megszűnt a könnyűipari mérnökképzést irányító Divat, Termék Technológia Intézet, és 2009 novemberében *dr. Kisfaludy Márta* vezetésével megalakult az új **Terméktervező Intézet** (TTI). A művészeti oktatás erősítéséhez sikerült a katedrára hívni e szak kiváló művelőjét, *Deés Enikő* többszörösen díjazott kiváló textilművészt, aki kiemelt fontosságúnak tartja a magyar design külföldi elismerését és elfogadását.

A Terméktervező Intézet munkatársai:

- **Vezető oktatók:** Kisfaludy Márta (DLA), dr. Bódi Béla, Szűcs Ágnes, Deés Enikő, dr. Szűcs Iván, dr. Kokasné dr. Palicska Lívia (PhD).

- **Oktatók:** Nagyné Szabó Orsolya, Hottó Éva, Oroszlány Gabriella, dr. Réthyné Felföldi Mónika, Borka Zsolt, Orcsik Mariann, Nogula Irén, Koleszár András,

- **Intézeti mérnökök:** Cselőtei Éva, Korona Péterné, Magyarai Krisztina,

- **Adminisztrátor:** Farkas Istvánné

- **Óraadó tanárok:** dr. Beke János, Estu Klára, Fazekas Lászlóné, Papp-Vid Dóra, Kiss Ferencné, Zoles József.

A TTI vezetője szerint az intézet elsődleges feladata, hogy az Ipari Termék- és Formatervező Mérnök szak tantervének tartalmi vonatkozásait úgy alakítsa ki, hogy az ne csak a többi hazai felsőfokú oktatási intézmény hasonló szakával harmonizáljon, hanem a kar hagyományosan nagy múltú oktatására épülve sajátos, egyedi, csak az Óbudai Egyetem Rejtő Karára jellemző arculatot kapjon. *Fontos megtalálni az egyensúlyt a szakmai alapismeretek megszerzése és a szemléletelvűség oktatása között.*

Az új intézet oktatói részt vállalnak az ITF szak, a Könnyűipari mérnök és a Környezetmérnök szak mérnöki, gazdasági és művészeti tárgyainak oktatásában is. Az oktatás infrastruktúra-fejlesztésének eredményeként az óbudai campus Doberdó úti épületében új számítástechnikai eszközök kerültek beszerzésre, részben megújult a rajzterem és az alagsori „Nyitott műhely” is. Az intézet kiemelt szerepet szán az ágazat szereplőivel való kapcsolattartásra, bekapcsolódik a hazai és nemzetközi innovációs és kutatás-fejlesztési programokba. A kutatási és tudományos tevékenységhez nélkülözhetetlen az aktív kapcsolati rendszer megléte és folyamatos bővítése, valamint állandó jelenlét a hazai és nemzetközi konferenciákon, kiállításokon: Nem-

zetközi Textil-ruházati Szövetség (EURATEX), Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) Nyugat-Magyarországi Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, London College of Communication, University Reutlingen, FHTW Berlin, FH Niederrhein, TU Dresden, ISIA Faenza, University of Ljubljana, Technical University of Košice stb.)

Az oktatás színvonalának növeléséhez, a tárgyi feltételeinek javításához az intézetnek nagy szüksége van egyéb külső források bevonására is, ebben számít az iparág és az oktatáspolitikai támogatására, a hazai textil- és ruhaipari szakemberképzést igénylő munkaadókra, de az elmúlt 30 évben végzett volt diákjaira is.

Az átszervezés eredményeként jött létre egy másik szervezeti egység is, a **Minőségirányítási és Technológiai Szakcsoport** dr. Koczor Zoltán vezetésével. A szakcsoport tevékenyen vesz részt a karon folyó szakok oktatásában, így a textil- ruhaipari szakemberek képzésében is. Munkájukhoz tartozik több alaptárgy, a minőségügyi szakterület, valamint a *Termékkonstrukció* szakirány fejlesztése, amely elsődlegesen a műszaki textíliák és konfekcionált termékek, valamint a kompozitok szakmai kérdéseivel foglalkozik.

A Minőségirányítási és Technológiai Szakcsoport munkatársai:

- *Vezető oktatók:* dr. Koczor Zoltán (PhD, kandidátus), Németné dr. Erdődi Katalin (PhD), dr. Takács Áron (PhD).
- *Oktatók:* Gregász Tibor, Pataki Márta, Göndör Vera, Kertész Zoltán és Szenczi Péter.
- *Előadó:* Béres Lászlóné.
- *Óraadó tanárok:* Fazekas Lászlóné, prof. dr. Kovács Zsolt, Máthé Katalin dr., Jankovicsné dr. Varró Veronika, Csukat Gabriella, Csiszér Tamás, Rózsa István.